

MINISTER
Rodziny i Polityki Społecznej

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

DSR-IV.070.31.2022.AW

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na wystąpienie znak: III.0764.223.2022.JA, w sprawie wsparcia dla uchodźców z Ukrainy, uprzejmie informuję;

Zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 z późn. zm.), aby uzyskać prawo do świadczenia wychowawczego, świadczeń rodzinnych, świadczenia dobry start, rodzinnego kapitału opiekuńczego oraz dofinansowania obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, obywatele Ukrainy którzy przybyli do Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi, jak i dzieci na które ubiegają się o świadczenia - podobnie jak obywatele polscy, muszą posiadać numer PESEL.

Posiadanie przez obywateli Ukrainy numeru PESEL jest niezbędne do weryfikacji przez instytucje przyznające i wypłacające ww. świadczenia na rzecz rodzin (gminne organy właściwe oraz ZUS) podstawowej przesłanki ich przysługiwania na podstawie przepisów *ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa* – tj. okoliczności, iż pobyt danego obywatela Ukrainy został uznany za legalny na mocy tejże ustawy.

Należy wskazać, że obywatele Ukrainy którzy przybyli do Polski po 23 lutego 2022 r. i którym nadano PESEL mają w rejestrze PESEL nadany dodatkowy symbol UKR (art. 84 ww. ustawy pomocowej) i właśnie posiadanie przez obywatela Ukrainy numeru PESEL z symbolem „UKR” stanowi dla gminnych organów właściwych oraz ZUS potwierdzenie ww. podstawowej przesłanki legalności pobytu i stanowi podstawę do uzyskania przez obywatela Ukrainy świadczeń w oparciu o art. 26 ww. ustawy pomocowej.

Ponadto należy wskazać, że przyznanie powyższych świadczeń wiąże się z koniecznością przeprowadzenia postępowania administracyjnego, w trakcie którego weryfikowanych jest wielu przesłanek, takich jak choćby fakt istnienia dziecka na które składany jest wniosek, potwierdzenie tożsamości wnioskodawcy oraz dziecka na którego ubiega się o świadczenia, relacji (pokrewieństwa) pomiędzy dzieckiem i wnioskodawcą. Posiadanie numeru PESEL przez cudzoziemca służy właśnie potwierdzeniu powyższego.

Posiadanie przez cudzoziemca PESEL ma także istotne znaczenie w przypadku powszechnego świadczenia wychowawczego, a także rodzinnego kapitału opiekuńczego, dofinansowania do pobytu w żłobku i świadczenia dobry start, o które można wnioskować wyłącznie drogą elektroniczną, i w sprawie których postępowania są prowadzone elektronicznie, bez konieczności osobistego kontaktu wnioskodawcy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

Ponadto konieczność posiadania przez obywateli Ukrainy unikatowego numeru identyfikacyjnego nadanego w Polsce, wyklucza także możliwość ewentualnych nadużyć w zakresie pobierania świadczeń dotyczących, w tym wielokrotnego, bezprawnego pobierania tych samych świadczeń na to samo dziecko np. przez różne osoby lub różnych gminach (dotyczy świadczeń rodzinnych wypłacanych przez gminne organy właściwe). Posiadanie wiarygodnego, niepowtarzalnego numeru identyfikacyjnego o ustandaryzowanym formacie przez wnioskodawców i dzieci na które ubiegają się oni o świadczenia, stanowi podstawę funkcjonowania rozwiązań informatycznych pozwalających gminnym organom właściwym i ZUS na weryfikację w trakcie rozpatrywania wniosków o świadczenia czy na dane dziecko dane świadczenie nie jest już pobierane.

Jednocześnie należy podkreślić, że ww. obywatele Ukrainy składają już wnioski o dostępne świadczenia. W dniu 26 marca br., ZUS udostępnił na Platformie Usług Elektronicznych specjalny, dedykowany dla ww. obywateli o Ukrainy kreator służący do składania wniosków o świadczenie wychowawcze. W ciągu miesiąca od jego uruchomienia złożonych zostało niemalże 217 tys. wniosków o przyznanie świadczenia

wychowawczego obejmujących 330 tys. dzieci na bieżący okres świadczeniowy 2021/2022 (który trwa do 31 maja 2022 r.). Natomiast na kolejny okres świadczeniowy 2022/2023, który rozpocznie się 1 czerwca 2022 r., złożonych zostało prawie 144 tys. wniosków obejmujących 221 tys. dzieci (dane na dzień 26.04.2022 r.).

Z poważaniem

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej

Barbara Socha

Podsekretarz Stanu

/-podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/